

INSERTIUNI:
se plătesc cu prețuri foarte
reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa
redacției și acelea nu se în-
poiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ACTIVITATEA

ABONAMENT:
Pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.
—
Pentru plugari—țărani pe an
4 coroane.
—
Pentru România și străinătate:
Pe an 16 franci.
—
Un număr costă 12 bani

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

+

Dr. Iustin Golbazi
de Eormenieș.

Viața omului este caracterul lui.
Goethe.

Societatea română din Orăștie, ba putem zice, că fără deosebire de naționalitate și confesiune, a pierdut un bărbat învâscut cu calități eminente, care mai mult ca alții se bucura de o stimă obștească rară.

Moartea lui, în mod subit, s'a răspândit ca fugețul în sara de 15 ale luni curente, și publicul căuta prilej a se convinge despre adevărul trist și surprinzător.

Eram cu toții cuprinși de jale, pentru-că pierderea lui lasă un gol simțit în șirul numeroaselor sale rudeni, amici și cunoscuți. Iubit de toți ai sei și de soldații garnizoanei, cari erau încredințați bunei și neobositei sale îngrijiri, a fost petrecut Duminică la vecinul seu locaș.

Ritualele au fost săvârșite de locuitorul protopopului gr.-cat. dl Dimitrie Iancu, paroch în Turdaș.

Sicriul era împodobit cu cununi dela frații și surorile defunctului, mai multe rudeni, dela corpul medicilor din Sibiu, corpul oficerilor din Regiment, a soldaților și a altor amici, apoi dela inteligența română din Orăștie.

Conductul funebral era compus din o companie în ținută mare, apoi de toată trupa Regimentului nr. 64 din loc. Statul medicilor militari era condus de dl general medic de stab în pensiune Dr. Philip din loc și alți

trei medici de Regiment din Sibiu și Alba-Iulia. Apoi corpul oficerilor ces. și reg. dela Reg. nr. 31 și 64 staționați în Orăștie. Autoritățile politice-justitiare și financiare. Inteligența numeroasă din loc, Deva, Sebeș, Hunedoara și alte locuri, apoi popor imens.

Repausatul Dr. Iustin Golbazi a fost cunoscut de un bărbat cu caracter firm, era bunătatea intrupată, ca atare de multe ori se silea a combate frecările ce se iviseră în sînul inteligenței române din loc și argumentele lui erau totdeauna împăciuitoare, calme și binevoitoare.

Născut din o familie distinsă, a fost părtaș de o educație și creștere foarte bună; cultura inimii era caracteristica lui.

Numai în săptămâna morții sale, la 12 l. c. fu decorat cu crucea de aur cu coroană pentru merite în casarma orașenească, cu care prilej trupele defilară în semn de onoare înaintea lui, și nu i-a fost dat să o poarte decât abea trei zile.

Era înșinat la examenul de medic de stab, pentru care scop primi și concediul de lipsă, soartea vitrigă însă nu-i permisă nici aceasta dorință.

În veci pomenirea lui!

Din partea corpului oficeresc s'a dat următorul anunț funebral:

Corpul oficerilor dela Regimentul de Infanterie Freiherr von Mertens Nr. 64, anunță plini de durere, că neuitatul lor camarad, dl Dr. Iustin Golbazi, medic de regiment ces. și reg. clasa I., posesor al crucei de aur cu coroană pentru merite și al medaliei jubilară comemorative, după o scurtă și grea suferință, — a încetat din viață,

Vineri la 15 Maiu n. a. c., la orele 8 seara în al 45-lea an al etății.

Rămășițele pământești ale scumpului repostat se vor transporta spre odichnă eternă, Duminică în 17 Maiu n. a. c. la 3 ore p. m. dela spitalul militar în cimiterul gr.-cat. din loc.

Orăștie, la 16 Maiu n. 1903.

Ear' din partea familiei:

Subscriși cu inima frântă de durere aduc la cunoștința tuturor amicilor și cunoscuților, că iubitul lor frate, nepot, cumnat și unchiu *Dr. Iustin Golbazi de Eormenieș*, medic de regiment ces. și reg. în regimentul de infanterie nr. 64, decorat cu crucea de aur cu coroană pentru merite etc., a repostat subit la 15 Maiu st. n. a. c. seara la 8 ore în etate de 45 ani.

Rămășițele pământești ale scumpului repostat se vor înmormânta în 17 Maiu st. n. la 3 ore p. m. din spitalul militar în cimiterul gr.-cat.

Orăștie, în 25 Maiu st. n. 1903.

Constantin de Golbazi, Sever de Golbazi, Valeria Beu n. Golbazi, Dora Dombora n. Golbazi, Octavia de Golbazi, ca frați. Simion Pop Mateiu, canonic metropolitan, ca unchi. George Romanul, protopop gr.-or., Dr. Vasile Bologa, Dr. Ilie Beu, Locotenent Dombora, ca cumnați. Valeria de Golbazi n. Papiu, Letiția Bologa n. Papiu, Emilia Romanul n. Papiu, ca cumnate. Teodor, Ionel, Emil, Ionel, Miți, Octavian, Aurel, Cornel, ca nepoți.

Trimitem și noi adănci simțite condolențe întristatei familii.

Fie-i țărina ușoară și memoria neuitată!

Demonstrațiile în Croația.

Nu este zi în care se nu se vestească demonstrații din diferite comune și orașe ale Croației. Comiții supremi suspendează la primari și alte organe politice și justițiare, cari nu desvoaltă destulă energie în a suprima revoaltele sau cari înșiși privesc numai la acele. În mai multe locuri au dărâmat telegrafele și telefoanele, cu scop de a nu se putea cere ajutoare.

Calea ferată și stațiuni sunt demolate fără cruțare. În comuna Bukkari *demonstrații înșiși au închis mai mulți gendarmi și păzitori de robi în temnițele statului.*

Pe când în dieta țării părinții patriei se ceartă între sine, pe atunci în afară demonstrații, cari toate dovedesc o stare bolnăvicioasă. Doamne ferește de mai rău, că până acum ne poate ajunge!

Conferența preoțească din tractul Orăștiei ținută la 13/26 Martie 1903. *)

(Urmare).

Onorată conferență!

În conferența preoțească din urmă mi-s'a dat însărcinarea să vin azi cu un fel de referadă asupra celor cuprinse în pastorală I. P. S. Sale Dlui arhiepiscop și metropolit Ioan Meșianu, ditto 20 Octomvrie 1901 nr. 10.146 pres., anume asupra cauzelor decadenței religioase morale și materiale a popoului nostru și asupra mijloacelor menite a îndrepta rēul.

Mărturisesc sincer, că în vederea marelui importanțe a chestiunii, însărcinarea dată mie mi-s'e părea foarte grea, cu atât mai grea, cu cât în praxa mea pastorală de câteva luni nu puteam afla nici un sprijin, nici

*) Eată și tema dlui I. Popovici.

FOIȘOARA

Extract din

Trei audiențe la palatul Tuilleriilor,
Napoleon III.

de *Vasile Alexandri.*

(Urmare.)

La ora indicată mă presentai la poarta pavilionului din mijloc a palatului Tuilleriilor, numit pavilionul orologiului. Acolo se aflau câțiva Centgardes*) în uniforme lor strălucitoare, precum și mai mulți ușiari, cari purtau lanțuri de argint pe deasupra fracurilor negre. Unul dintre aceștia aflând, că am audiență la împăratul, mă introduse îndată în salonul adjutanților. Aici mă întâmpina un șambelan, care cetind cartea mea de vizită, mă invită să intru într'alt salon, cu ferestrele mari, deschise spre grădina Tuilleriilor. Acest salon are o însemnătate glorioasă, fiind sanctuarul stindardelor gardei imperiale.

D'abia mă așezai pe o canapea îmbrăcată cu covor de Gobellini și auzii sunând într'o cameră laterală un clopoțel argintiu;

*) Garzi imperiale.

șambelanul deschise îndată o ușă mare de lemn de mahon și veni să mă cheme în numele împăratului.

Inima'mi începă a bate... Trecui prin două saloane mici și mă găsi în fața lui Napoleon.

Maiestatea-sa făcū doi pași spre mine, în vreme ce mă închinam înainte-i și zise cu bunătate:

— Domnule Alexandri, am aflat cu bucurie sosirea D-tale la Paris. Cred, că îmi aduci vești bune din principate.

Glăsul plin de blândețe, zimbetul încurajător, căutătura bine-voitoare, cari împreună răzvăliră împăratului, alinară la moment neastempărul inimii mele. Ca printr'un efect magic ideile mele luară un sbor mai liber și mai înalt în atmosfera imperială în care mă găseam și cauza patriei mele, încredințată mie, se prezintă atunci în toată mărimea ei.

Împăratul luă din mânăle mele scrișoarea autografă a prințului Cuza, se așeză pe un fotel aproape de birou și îmi făcū semn să stau pe un scaun alături.

În vreme ce Maiestatea-sa cetea scrișoarea domnească, eu examinam cu o curiositate nespuță trăsăturile acestei figuri mărețe, care răspândește o lumină atât de glorioasă în istoria secolului nostru. Napoleon e de statură mijlocie, părul începe a-i încărungi, ti-

pul feței sale nu samănă cu al lui Napoleon I, moșul seu, dar' are un caracter de energie însoțită de o blândețe fermecătoare. Fruntea li e mare, ochii albaștrii, cu o expresie adăncă și visătoare; vocea li e simpatică, convingătoare și îndulcită prin efectul unei zimbiri amicale, care atrage inimile.

Toți, cari trăesc în contact cu împăratul, sunt subjuogați de neîncetata bunătate a sufletului seu și-l adoresc mai mult ca pe un om încoronat, îl adoresc, ca pe un binefăcător, ca pe un părinte. Generositatea sa n'are margini și se manifestează în toate cauzurile, atât în favorul amicilor dinastiei Napoleonice, cât și în ajutorul străinilor.

Cabinetul împăratului e simplu mobilat; pereții sunt acoperiți cu hărți geografice și cu portrete de familie. Intre ferestrii, pe o consolă de marmoră, este lustul lui Napoleon I, ear' pe sobă bustul reginei Hortensia, mama împăratului actual.

Sfârșind cetirea scrisorii domnești, împăratul se întoarse spre mine cu un aer de satisfacere și zise:

— Simt o mare simpatie pentru nația română și pentru Domnul Cuza și vād cu mulțumire, că nu m'am înșelat când am judecat cauza principatelor demnă de sprijinul Franciei. Actul patriotic ce ați săvârșit de curând prin înălțarea unui singur Domn pe

ambele tronuri, tactul politic ce ați probat săvârșindu-l, îmi dau încredere, că meritați viitorul la care aspirați. Nu-mi rămâne decât să vă felicit și să vă asigur, că ajutorul Franciei, că simpatiile mele nu vor lipsi, pe calea înțeleaptă ce ați apucat.

La aceste cuvinte atât de măgulitoare, mă simții cuprins de o adăncă uimire și răspunsei:

— Sire! Cuvintele binevoitoare ale Maiestății-voastre sunt de natură a însufla mândrie sufletelor române. Nu zic, a mări recunoștința lor, căci Românii au un cult entusiast pentru numele Maiestății-voastre. În țara mea dela mic până la mare, toți binecuvintează pe împăratul Franciei, ca pe geniul mântuitor al României și chiar în ora când s'a săvârșit actul alegerii Domnului, o preșimțire puternică îndemna pe reprezentanții nației a îndeplini cu toată încrederea acel act, ca unul ce le părea conform dorinței Maiestății-voastre și avantajos intereselor române.

Împăratul zimbū cu multă bunătate la acest răspuns, își aprinse o țigară și zise:

— Cunosc sentimentele Românilor pentru nația franceză, căci afară de chestia politică, ce a contribuit la dezvoltarea acelei simțiri, există și o legătură de familie între ambele nații. Șunteți de viță latină și mulți

o experiență în această direcțiune; pentru a putea satisface însărcinării ar fi trebuit să fi trăit ani de-a rândul în mijlocul poporului, să-și vâd pasurile și necazurile, să-și cunoască împrejurările traiului, să pot căuta și afla cauzele relelor ce vâd că se ivesc. Pentru-că nu e destul să cunoști răul ce există; ci trebuie să cunoști și împrejurările, între cari el s'a produs, pentru-ca să poți afla apoi cauza lui, precum și mijloacele de sanare.

Lucrul mi-s'a ușurat încâtva după-ce am cetit în tighă pastorală I. P. S. S., pentru-că în aceea nu numai se constată faptul, că poporul nostru »slăbește în religiozitate și în starea materială«, ci se indică unele cauze ale acestui rău și se dau povești și sfaturi pentru o lucrare merită a combate răul.

Intre cauzele, cari au contribuit și contribuie la indiferentismul religios se numără »lipsa de învățatură și lumină prin predică«. Aceasta nu e alta decât neîmplinirea chemării din partea acelor preoți, cari nu predică cuvântul lui D-zeu, nu satisfac poruncii Mântuitorului, care a zis: »Mergând învățați toate popoarele... Predicarea cuvântului lui D-zeu e cea mai cardinală datorință a preoților, și cine nu-și împlinește aceasta datorință, cine nu se îngrijește de nutreământul spiritual al fiilor sei sufletești, acela nu merită numele frumos de »părinte«, nu e vrednic de oficiul preoțesc.

Să mai amintește în pastorală și faptul, că unii preoți, necum se cuvintează, dar »nici chiar serviciile sfinte nu le îndeplinesc cu evlavie cuvenită«, se spune că unor preoți »se impută și aceea, că ar fi certăreți, înclinați la procese cu poporul, lacomi la stole exagerate, ba chiar și la averea bisericii adunată cu crucerul, în loc ca și ei înșiși să contribuie câte ceva la biserică«.

Grave cuvinte acestea la adresa preoției, grave și dureroase imputări, și ele sunt cu atât mai dureroase, cu cât se pare că sunt adevărate și arhierul cu multă durere le-a aflat de sigur din arătările întrate la P. V. Consistoriu în contra unor preoți. Ne mângăem însă cu conștiința, că astfel de preoți sunt excepționi și îmi place a crede, că în tractul nostru nu există de aceștia. Și dacă n'or mai fi alte cauze, cari contribuie la lăptirea indiferentismului religios și la decadența morală a poporului, celea înșirate mai sus sunt prea îndestulitoare. În adevăr, singure formele serviciului divin executate cu evlavie și demnitate pot contribui în mod însemnat, dar' nu sunt îndestulitoare pentru a nutri și susține sentimentul religios și moral. În aceasta direcțiune preotul trebuie să lucre — cu vreme, fără vreme — cu singura armă ce o are, să întrebuințeze singura putere, de care dispune: »cuvântul«, Sfânta

dintre D-voastră, chiar prințul Cuza, îmi pare, v'ați făcut studiile la Paris.

— Adevărat, sire, conformitatea de caracter, de gusturi și de idei cu Francezii ne îndeamnă a veni în sinul Franciei, pentru-ca să primim lumina civilizației. Prințul Cuza a fost unul dintre cei dintâi tineri români, cari au studiat la universitățile Parisului.

— Ce vârstă are prințul?

— Patruzeci de ani, Sire.

— Până a nu fi ales Domn, era colonel?

— Da, Sire! Și acum, că a ajuns la cea mai înaltă poziție în patria sa, ambiția sufletului său este, de a fi în Orient cel dintâi locotenent al Maiestății-voastre.

Impăratul zimbi iarăși, desmerdându-și virful mustăților și mă întreabă:

— Care este starea actuală a principatelor în privința administrației, a finanelor și a puterii armate?

— Sire, principatele se află într-o deplină desorganizare administrativă în urma deosebitelor guverne provisoare ce s'au succedat în timp de doi ani; finanțele sunt reduse la zero și armata regulată, compusă din 10.000 de oameni este rău organizată, de oare-ce e încă sub regimul vechiu și rău înarmată, căci n'are decât puști și săbii vechi aduse din Rusia.

— Cum? N'aveți fonderii de tunuri, fabrici de capsule și de praf?

— N'avem nimic, Sire. Ne găsim săraci de toate, și de arme bune și de oficeri cu experiență. Singura noastră speranță se rapoartă în generositatea Maiestății-voastre. Am

scriptură e o comoară neprețuită de învățături, ea ar trebui să fie mereu cetită și res-cetită de preoți pentru a se deprinde, în-tări și întrâma contra indiferentismului reli-gios; colecțiunile de predici li dau preotului prelucrat gata materialul de cuvântat; dacă el nu e în stare ori e prea comod să-și compună predici; viețile sfinților sunt un isvor viu de entusiasm pentru cauza sfântă, din ele să-și ia preotul pildă și curagiu pen-tru lupta grea contra celui rău. Și dacă sunt preoți certăreți, înclinați la procese, aceia de sigur nu s'au ocupat și nu se ocupă cu cetiri de cărți sfinte și de predici, ci se ocupă exclusiv cu lucruri lumești, ear' dacă sunt preoți lacomi la stole exagerate și chiar la averea bisericii, aceia de sigur nu-și bat capul cu chemarea de preot, ci speculează la averi materiale, ei urmează axioma jido-vească: piară lumea, numai eu să am câștig! Orbiți de patima lor, ei nu observă că sin-guri își taie creanga de sub picioare și se expun a fi blăstâmați de generații întregi.

Acest tel de lupi, îmbrăcați în piele de oaie, ar trebui să-și tragă sama și să se îndrepteze mai înainte de a fi prea târziu, ear' preoțimea aflând în mijlocul său astfel de indivizi să-și advertizeze, și la cas de ne-îndreptare, să-și eschidă din sinul său ca pe niste elemente nedemne și compromițtoare pentru statul preoțesc.

Biserica numai așa își poate împlini chemarea de instituție religioasă și morală, dacă preotul e la culmea chemării sale și pătruns de importanța și sfințenia misiunii sale în mijlocul poporului. Acest lucru însă se pare a fi foarte rar în ziua de azi, dacă ne orientăm după știrile și corespondențele, de prin foi, unde e laudat și încărcat cu elogiul x sau y pentru cutare »fapte, mărețe«, cari în sine nu sunt altceva decât împlinirea datorinței.

O societate, în mijlocul căreia împlinirea datorințelor e privită ca un merit demn de recunoștință publică, nu stă pe picior bun cu legile morale. Acolo a dispărut conștiința datorinței și puținii cari o mai au sunt priviți ca un fel de corbi albi. Cred că noi n'am ajuns așa departe. Dacă împlinirea datorințelor merită laudă și recunoștință publică, atunci ce merită acela, care ar face mai mult decât îi impune datorința chemării sale?!

Spre mângăere ne servește faptul, că sunt încă mulți preoți, cari își împlinesc cu scumpătate datorințele, fără a bucina în public, că au săvârșit fapte »mărețe«!

În conferințele preoțești din celelalte protopresbiterate ale arhidiecesei s'a desbătut chestiunea aceasta și în rapoartele și lucrările publicate am aflat scoase la iveală

doar să aducem în oastea română administrația, disciplina și mai cu samă acel spirit militar, care face din armata franceză o armată de eroi.

— Prea bine, răspunde împăratul, aprob dorința Românilor și le dăruiesc 10.000 de puști cu capsule. Totodată le promit, a le trimite oficerii instructori de toată arma, precum și oameni speciali pentru înființarea fonderiilor și fabricelor trebuitoare oastei.

Mărturisesc, că auzind această făgăduință neașteptată, nu găsi cuvinte, ca să exprim pe deplin simțul recunoștinții mele. Uimit, mă închinai în tăcere.

— Aveți ceva artilerie?, mă întrebă din nou Maiestatea-sa?

— Am avut, Sire, vre-o câteva tunuri, până a nu izbucni războiul oriental; dar' când s'au retras Rușii din principate, au ridicat și mica noastră artilerie cu a lor. Pe urmă Austriacii, ocupând principatele, au găsit prilejul a vinde guvernului de atunci câteva tunuri vechi precum și o sumă de săbii de pe timpul Mariei Tereziei.

Napoleon începuse a rîde și adăogă:

— V'aș da și două baterii de artilerie, dacă ar fi înlesnire a le transporta în principate.

— Sire, răspunsei, guvernul Maiestății-voastre nu va avea nici o supărare pentru aceasta; eu însumi mă însărcinez cu transportul armelor.

(Va urma).

și multe alte cauze asupra cărora eu nu mai insist, cari contribuie la slăbirea religiozității poporului, afară de cauzele amintite în pastorală arhierescă.

Astfel de cauze ar mai fi:

a) lipsa de educațiune morală în familie și în școală;

b) faptul, că preotul trebuie să întrevină la încasarea aruncurilor și altor pretensiuni ale bisericii față de credincioși;

c) procedura nepotrivită a unor preoți cu ocaziunea mărturisirii;

d) atingerea poporului cu diferite naționalități și elemente disolvante, atingere înlesnită prin ușurința comunicațiunii;

e) ținuta indiferentă a inteligenței față de biserică;

f) neînțelegerile dintre preoți unde sunt mai mulți și între preoți și învățători;

g) decadența materială sau sărăcirea poporului;

h) luxul ce se lățește în popor;

i) faptul că se țin țiguri și pertractări judecătorești în zile de sărbători de ale noastre, ș. a.

E interesant, că conferințele s'au ocupat numai pertangentam — ori de loc — cu cele mai importante dintre cauzele, cari contribuie la slăbirea sentimentului religios și moral în sinul poporului. Astfel cele amintite în pastorală arhierescă, că unii preoți nu săvârșesc cu evlavie cuvenită serviciile sfinte, că alții sunt certăreți, lacomi la stole exagerate și chiar la banii bisericii, pare că au fost trecute cu vederea, pe când de fapt acestea pot fi cel mai puternic motiv, care înstrăinând pe popor de preotul său, îl înstrăinează totodată de biserică sa strămoșiască și de instituțiile ei, provoacă într'însul ură și neîncredere față de slujitorul bisericii și față de biserică chiar, ear' ura și neîncrederea omoară și nimicește credința.

În astfel de casuri influențele externe nu mai pot strica mult și astorfel de preoți ar trebui să li-se strige cu glas puternic: »Dofore! vindecă-te pe tine însuși!«!

Să nu se creadă însă, că numai în timpul nostru există decadența morală și materială, că numai acum există slăbirea simțului religios, sau chiar lipsa de religiozitate.

Au existat acelea și mai de mult, au existat totdeauna, căci ele sunt legate de slăbiciunile firii omenești. Fiind însă trecutul îndepărtat de noi, nu vedem în el toate pe-tete întunecoase, ci vedem numai ceea-ce a fost bun și frumos, ceea-ce memoria și tradițiunea a aflat de bine să păstreze pentru posteritate. Căci numai sclerații se laudă cu fărădelegile lor și caută să le resuciteze ca un fel de merit.

(Va urma).

CORESPONDENȚĂ

N'am nici o remunerațiune, de-ași avea macar 100 de coroane! (?)

Aproape zilnic auzim sau cetim plângeri în contra decadenței morale a poporului nostru, chiar și dela capii bisericii noastre.

Și atunci vrând-nevrând, ne întrebăm, pentru ce și de ce, acea decadență?

În adevăr, dacă un om cu puțin bun simț religios, asistă la un examen de religiozitate, cum am avut eu »nefericita fericire« de a asista la unul; este cu neputință a nu se revolta în internul său și a nu compătimiti pe bieții copilașii aceia, în a cărora plan de învățământ, — afară de 3 ore la săptămână din »Anyanyel«, limba maternă și 2 ore »Vallâstan«, religiozitate, nimic alta nu-ți vestește, că ești într-o școală, care are menirea de a crește tinere mlădițe de ale poporului român; — căci când am intrat în școală, un protopop, doi preoți (dintre cari unul era catechetul) și un învățător confesional român, am fost primiți cu »Ișten hozott« și la depărtare cu »Ișten veled«, căci am intrat în o școală comunală a unei comune curat românești de lângă Murș.

După impresiunea primită în urma salutului băieților, mă mângăia speranța, că o să vâd un frumos examen din religiozitate, cu atât mai mult, că catechetul era un preot ortodox tânăr.

Dar durere,... abia după 2—3 întrebări puse de dl catechet, a început să-mi dispară și acea speranță. Căci fără puțină excepțiune, chiar și copiii din despărțământul al IV-lea, din »Tatăl nostru« încolo, fără nici o rea intențiune spun, aproape nimic nu au știut. A fost lucru evident, că cu sermanii copilașii aceia nu s'au ținut poate 5 ore de religiozitate în întreg anul școlar, căci în decursul examenului a trebuit instruați copiii cum să-și facă cruce. Întreg examenul nu a constat din altceva, decât: făcerea crucii, »Tatăl nostru«, apoi un băiat a știut »Impărate ceresc« și unul »Credeul«, pardon, unul ne-a spus o poveste religioasă cu sfânta Vinere, se înțelege toate învățate dela părinți, ce se vedea și la »Tatăl nostru«, unde ziceau »și ne iartă Doamne păcatele noastre, precum se cade Doamne să iertăm și noi Doamne... etc.

Apoi și întrebările au fost puse fără nici un rost, căci d. e. abstrăgând dela aceea că i-ai spus sau nu i-ai spus înainte, dar ai 2—3 copii mai mari, cari îți știu înșira »numirea« celor 7 taine, și acum vii și întrebă pe un băiat din anul I. de școală, care nu știe să-și facă cruce, că ce este taina bottezului și a sftului mir și unde se aplică ele? cum s'a făcut la acest examen; e lucru foarte firesc, că copilașul acela, vorbindu-i așa deodată de cuvintele »aplică«, »taină« și »sftul mir« — va crede că-i vorbești chinezeste; nici pe departe se te înțelegea, de cum să-ți mai răspundă.

Și apoi n'a fost de ajuns, ca coroană la acest trist examen, eată cei mai pune dl preot catechet:

La încheierea examenului, după ce i-s'a făcut din partea unui coleg și prietin al d-sale o foarte obiectivă și modestă critică și într'un mod de tot amabil, vezi doamne deodată îi sare în nas, și în prezența șefului seu tractual, într'un ton, care numai bună cuviință nu arată, îi replică colegului seu: »Da ce măl tu vrei să mă înveți pe mine!.. Cel... nu-mi trebuie sfaturile și învățatură nimănu!« așa că au trebuit îndrumat la ordine de cătră șeful seu. (O, Doamne, Doamne, ce mai încăpăținare!..) După ce apoi îi face și dl protopop câteva obiecțiuni și își exprimă nemulțumirea, apoi ce se auzi,...da zice dl părinte catechet: »D'apoi că doar' n'am nici o remunerațiune, de-ași avea macar 100 de coroane!«...

Dureroasă și necioplită scuză, frate părinte! căci dacă D-ta, care între preoțimea noastră în privința materială te numeri între cei dintâi, și așa puțin interes ai arătat față de crudele mlădițe ale parochienilor d-tale; nu știu zău, dacă vei avea mai mult interes, când ai căpăta și mult optata »ută« de coroane! Mult mă mir, cum d-ta, care 'nainte de începerea examenului, fiind toți în biserică, ziceai că mai ai numai un scop: să faci bani la biserică, vii acum după examen și pretinzi remunerațiune pentru o datorință, pe care nici cătuși de puțin nu ți-ai împlinit-o.

Cu toate că am auzit, că nu primești, dela nime stat și învățatură, de alt cum știu și eu că ai învățat multă carte, totuși îndrăsnesc a-m spune foarte pe scurt părerea mea modestă.

Într'o parochie, ca a dtle, unde ai două confesiuni și școală comunală, în care școală nu numai inimile, dar' și părțile sunt românești, pare-mi-se chiar și învățătorul, (!) și vezi sermanii copilașii trebuie să primească pe părințele lor sufletesc cu »Ișten hozott« și să-și petreacă cu »Ișten veled«, trebuie arătat cu mult mai mare interes față de religiozitate, de cum noi am văzut. Căci, vai Doamnel rău va fi de copiii aceia, când ei ies din școală fără nițică cunoștință de religiozitate lor strămoșiască; rău va fi de ei și de d-ta ca preot, când ei cresc în convingerea aceea, că e tot una, sau salută pe preot cu »Ișten hozott« sau cu »bine ai venit«; sau că merg la biserică lor, sau la alta străină.

Căci, cred eu — de mic trebuie desvoltat simțul național și religios moral — de mic trebuie nisuit a întări în copil credința în religiozitate lui strămoșiască, ca aceia să nu devină deșartă. Și atunci, frate părinte! nici chiar d-ta nu vei mai avea nevoie, ate plânge, că numai cei 15 cruceri de sidoxie vrei să-ți încasezi dela popor și te amenință că trec la ceialaltă biserică. Vezi, părinte, acestea amenințări și saluturi, ca cele-ce le primești on. d-ta dela fii parochienilor dtale, sunt tot urmări de ale neinteresului de religiozitate în școală.

Și acum închei fiind pe deplin convins că P. On. Domn protopop, care totdeauna a fost la chemarea sa, va face dispozițiune să nu mai obvină astfel de casuri.

Vecinul dintre dealuri.

NR. Un atare popuță, umflatin pene, 'și aroagă șișei rol de conducător nu numai în comuna sa parochială fără și în altă comună fruntașă?! pful pful părințele!

Atari preoți îngâmfaiți în vom da pe mâna-labele lui »Nicolae« din »Calicul« sau vom lăsa să-l scobească »Vulturul«.

Serate de-ale meseriașilor români.

Zi de sărbătoare a fost ziua de Joi, 30 Aprilie a. c., pentru meseriașii români din Sibiu. În această zi ținându-se ședința literară a 4-a, întrunitu-ne-am în mare număr, cu mic cu mare, în localitățile Reuniunii, cari încep a fi prea puțin încăpătoare, mai ales la astfel de ocațiuni.

Președintele nostru dl Victor Tordășianu bineventează numeroșii oaspeți, cari tot cu mai multă căldură și cu mai mare atragere sunt către acest așezământ, chemat a lumina mințile, a cultiva bunele moravuri și a nobilita inima. De data aceasta ni-se pune în vedere, că cu scop de-a se desvolta tot mai multă și mai rodnică activitate în jurul Reuniunii, comitetul a luat hotărârea de a forma un comitet de doamne și d-șoare, care ajutat de comitetul Reuniunii să colecteze de pe acum vestminte, încălțăminte, albituri și altele pentru Darurile de Crăciun, ce Reuniunea le împarte între săracii noștri. Tot acest comitet va avea să poarte grijă pentru mobilarea și decorarea localităților Reuniunii; el va angaja doamne și d-șoare pentru corul Reuniunii și mai pe sus de toate lui 'i-se încredințează aflarea căilor și mijloacelor neapărate la înființarea mesei învățăcelilor. El va mai avea și chemarea ca membrii din sinul lui să țină prelegeri din grădinarit, din gospodărie, etc. Cu formarea comitetului și respective cu convocarea tuturor doamnelor (soții de meseriași) și d-șoarelor s'au încredințat d-nele Cioran, Panfilie și Morariu și d-șoarele Stoica, Simtion și Roman. Acest comitet odată alcătuit, nouă vieță va aduce în sinul societății noastre.

Făcând după toate acestea o revistă asupra sporiului, ce-l fac fondurile Reuniunii, scoate în relief jertfa adusă de dl Ioan Vlad, fost învățător în Orăștie, care petrecând în Sibiu ne-a onorat cu prezența la această ședință și totodată a dăruit în amintirea răposatei sale mame Raveca suma de 30 cor., din cari 10 cor. fondului de 20 bani, 10 cor. celui al văduvelor și 10 cor. fondului Dr. D. P. Barcianu.

Din protocoalele cetite de notarul Reuniunii dl I. Apolzan am remarcat între altele raportul bibliotecarului Nic. Bratu asupra cărților și revistelor, ce se găsesc în biblioteca Reuniunii, și asupra numărului membrilor, cari se îndeletnicesc cu cetirea acestora.

Programul seratei a fost deschis de sodalul pantofar, dl Ioan Bêrsan cu declamarea poeziei »Viitorul Românilui« de L. Antinescu; elevul preparand dl Vasile Popa ne-a cântat cu precizie și cu farmec mai multe doine populare; sodalul pantofar dl Nicodim Rusu ne-a predat pe »Popa și sluga« de G. Coșbuc, producând mult haz; dl Ioan Apolzan continuând a traduce din opul amintit în rapoartele anterioare, de data aceasta ne-a cetit bucata »Meseria e plug de aur« de Borie; sodalul pantofar dl Vasile Dumitru ne-a recitat destul de bine poezia »Trei doamne și toți trei« de Coșbuc; dl Vasile Nica, sodal pantofar, ne-a predat într-o frumoasă românească anecdota »Țăranul la dentist«. Dl George Nicola ne-a executat la violină mai multe arii de toată frumseța, fiind viu aplaudat. Mult și nesfârșit haz a produs dl Panfilie Crișan, sodal lăcătuș, cu anecdota »Țiganul la miere« de Speranță. Sod. pantofar dl Ioan Bêrsan ne-a delectat cu o cântare »Despre originea Românilor«. Dl Filimom Delorean, sodal cismar, rentors din călătorie, ne-a predat »Mărirea strămoșilor« de G. Sion, ear' dl V. Nica ne-a recitat anecdota »Trei călugări«. Dl Nicodim Rusu, urcând și el pentru a 2-a oară tribuna,

ne-a predat pe »Nănașul și fiul seu« de Coșbuc. Punctul final l-a avut clericul dl Bena întreținându-ne cu mai multe drăgălașe compoziții executate la pianul Reuniunii.

Cu bucurie și veselie am asistat și la această ședință și bucurie și veselie am cetit și din fețele participanților, cari de bună voie, singur de dorul de a se convinge de sporiul, ce-l fac meseriașii noștri — se adună în fiecare ultimă Joi din lună la câte o ședință literară.

Un învățăcel.

NOUȚĂȚI

Nou denumiții Episcopi: Dr. Demetriu Radu și Dr. Vasile Hosszu, Luni la 18 l. c. și-au făcut vizitele la ministrul președinte și ministrul de culte.

Cu trenul de după amiază au călătorit la Viena pentru de a-și ținea procesus canonicus prescrist înaintea nuntului papal de acolo. — Jurământul, probabil îl vor depune Joi, cu prilejul audiinței generale, în mâinile Maiestății Sale.

Iubileul diecesei Lugojului. Primim spre publicare următorul comunicat: »În anul acesta se împlinesc 50 de ani dela înființarea canonică a diecesei gr-cat. rom. a Lugojului. Pentru sărbătorirea acestei aniversări în Lugoj, Consistoriul episcopesc a determinat Dumineca Tuturor Sfinților, adică Dumineca cea dintâiu după Rusalii, care cade la 14 Iunie st. n. Pelângă solemnitatea curat bisericească care se va ținea atunci în biserica Catedrală, vor fi și alte festivități în afară de bisericească. Pentru aranjarea acestor festivități s'a compus un comitet mixt din cler și din laici gr-cat. din toate părțile diecesei. Președinte de onoare al comitetului este dl. Sa dl Petru Pop, preposit capitular, președinte efectiv este Rdssimul Canonic Ioan Boroș, ear' dintre mireni președinți sunt Spectații dni Dr. Stefan Erdelyi din Orăștie și Dr. Stefan C. Pop din Arad. Din sinul acestui comitet s'au emis trei comisuni compuse din membri locuitori în Lugoj ai aceluia, spre a determina mai de aproape cele de lipsă cu privire la aranjarea banchetului festiv și a unui concert, precum și cu privire la încuarterarea oaspeților din afară. Programul festivităților se va publica mai târziu«.

Cea mai frumoasă limbă. Unul dintre cei mai mari învățați ai lumii, un American cu numele B. Lippenz a scris într-o scrisoare adresată ministerului din România: »N'am fost mai puțin isbit de frumseța aleasă a acestei limbi românești, una din cele mai frumoase limbi, ce se vorbesc pe pământ«. Eată cât de departe străbate farmecul limbei noastre, și străinii sunt încântați de ea. Căți nu sunt între ai noștri, cărora li rușine să vorbească românește și să zică, că sunt Români. Am văzut cu ochii noștri astfel de oameni. Păcat de ei, că au supt țigă românească.

Moarte. Duminecă în 17 l. c. a repausat în Dobra Lázár Árpád, deputat dietal al aceluiași cerc electoral.

Numitul a reprezentat acest cerc, aproape exclusiv românesc, dela 1887 neîntreput. — În urma vederilor sale mai loiali era stimat și iubit în cercul seu, încât pe cale de corupție nici un candidat nu a putut isbuti față de el.

Măneguț și Diamandi. Măneguț, destituit din post, a părăsit Consistoriul cu ocolirea forurilor noastre bisericești la ministru, și »Tribuna Poporului« îl laudă.

Diamandi suspendat de Consistoriul din Oradea, a apelat cauza la consistoriul metropolitan, și a făcut arătare contra vicariului la Ministru — »Tribuna Poporului« îl înjură și pretinde, ca desbrăcat să fie de reverenți.

Unde-i aici imparțialitatea jurnalistică

d-le Goldiș Laczi, căci cu scriberi d'alde Bocu și hunfalvistul Coste nu putem sta de vorbă.

S'auzim ?

— *In editura tipografiei »Poporul Român« din Budapesta* a apărut broșura 1 (Biblioteca »Pop. Român« nrul 7) din poveștile lui I. Pop Reteganul. Prețul 20 fil. Se poate procura dela administrația »Poporul Român«, Budapesta, Strada Vörösmarty 60/a. După cum suntem informați, frumoasele povești ale dlui Reteganul vor apărea în 3 volume, fiecare volum va cuprinde 23—30 povești. Titlul volumului I. e: »Dela moara de sus«, al II-lea: »Dela moara de mijloc« și al III-lea: »Dela moara de jos«. Pentru ca să poată și cel mai sărac Român ajunge cu ușurință în posesiunea acestor povești frumoase, Administrația »Poporului Român« a hotărât a scoate aceste povești în broșuri de câte 32 pagini, pentru bagatelul preț de 20 fil. Cinci broșuri vor forma volumul I. Broșurile sunt așa tipărite, ca la urmă să se poată lega într'un singur volum. Pentru cruțarea speselor postale e mai consult ca dintr'o comună să trimită toți deodată banii pe un singur mandat. Cei-ce doresc a să ocupa cu vânzarea acestor broșuri, primesc rabat 20 la sută.

Administrația »Pop. Român«,
Budapesta, VI. Vörösmarty-u. 60/a.

MĂZĂRICHEA

(VICIA SATIVA)

Măzărichea este una din plantele de nutreț anuale care, cultivată în amestec cu ovăsul sau orzul, ne dă un nutreț hrănitor, putând înlocui chiar fânul natural.

Numele latinesc Vicia, face aluziune la firul ei acățator prin ajutorul cărceilor ce are asemenea celor dela vița de vie.

Măzărichea rabdă mult la secetă și lasă un pământ curat la ridicarea recoltei, pe care îl putem folosi pentru semănatul grâului, înlocuind în acelaș timp ogorul, se poate introduce chiar în asolamentele scurte (4 ani); amestecată cu ovăsul sau orzul ne dă cel mai bun nutreț, căruia îi mai zicem și »Borceag«; este cea mai avantajoasă plantă de nutreț.

Măzărichea se poate cultiva pe suprafețe mari cât și pe suprafețe mici; în ambele casuri dă rezultate frumoase.

Fânul rezultat este atât de bun în calitate și în cantitate.

Măzărichea face parte din familia papilionaceelor. Sunt mai multe feluri (varietăți) de măzăriche.

- 1) Măzăriche de toamnă.
- 2) » » primăvară și
- 3) » » albă

În general sămânța de măzăriche e negricioasă, afară de a celei albe, care e alburie.

Măzărichea de toamnă se cultivă la Nord; ea resistă gerurilor de peste eamnă; cea de primăvară se seamănă și la noi, precum și aiurea.

Măzărichea, după mărirea bobului, se deosebește în măzăriche cu bobul mare și măzăriche cu bobul mic; ear' după îmbrăcăminte bobului, se deosebește în măzăriche pėjoasă (Vicia villosa) și măzăriche comună cu bobul neted; cea mai productivă este cea pėjoasă; ea rabdă mult la secetă și la ger.

Cea mai bună varietate de întrebuițat la noi e măzărichea cu bobul mărunt și negricios.

Măzărichea crește bine într'un pământ mai ușor, de preferință cel nisipos-calcaros; reușește bine și într'un pământ mai tăricel (argilo-calcaros), însă se nu fie tocmai uscat, ci mai mult jilav, cu deosebire primăvara.

Dacă terenul destinat culturii măzărichei nu e tocmai gras, 'i-se poate aplica o gunoie cu bălegar bine descompus; aceasta toamna spre a putea face pământul mai permeabil, cu deosebire cel argilo-calcaros.

Prepararea pământului. — Terenul destinat măzărichei să curățește întâiu de burueni; dacă pământul e cam slab, 'i-se face o arătură toamna și una primăvara când se și seamănă.

Timpu semănatului. — Măzărichea cultivată ca plantă de nutreț, în asociație cu orzul sau de preferință cu ovăsul, al cărui fân îi zicem borceag, se seamănă totdeauna prin Martie, când se seamănă și planta asociată.

Măzărichea de toamnă să seamănă prin Septembrie, ca grâul. — Ea să seamănă cu o cereală, pentru ca trunchiul ei tărtor să se acate de trunchiul cerealei.

Cantitatea de sămânță ce trebuie să semănăm variază după fertilitatea locului; raportul de amestecătură cu cereala earăși variază; după unii se pot semena 2 părți măzăriche și 1 parte orz sau ovăș; după alții 5 părți măzăriche și 3 părți ovăș.

După cum însă am observat la ferma Studina în 1897, când îmi făceam stagiul de practică, cu cât măzărichea e mai în mică proporție, cu atât fânul e mai plăcut la vite. Prin urmare, după mine, amestecul mai bun e 2 părți măzăriche și două părți ovăș. Măzăriche prea multă face fân puțin, amar, și vitele nu-l mănâncă cu plăcere.

La școala de agricultură, măzărichea pentru nutreț se amestecă cu ovăsul în proporție de 25 litri orz și 75 litri măzăriche. În linii cu mașina se seamănă 240 litri de amestec pe hectar și prin aruncare 280 litri. După semănat, solul se grăpează (când semănăm prin aruncare) și să tăvălugește.

Pentru boabe măzărichea să seamănă singură; în acest cas, o sămânăm mai deasă, ca trunchiurile să se poată susținea unele de altele; se seamănă până la 220 kgr. la hectar.

Măzărichea are rădăcini pivotante, dar mici; trunchiul seu moale atinge înălțimea de 50—70 cm., ear' pețiolul principal se termină cu o spirală ca cărceiul viței; cu acesta se acată de planta în care se seamănă. Foile sunt compuse, florile sunt de o culoare albastru violet, fructul constă din o păstăie negricioasă cu grăunți negricioși în număr variabil dela 3—6 și chiar mai mult.

Prin măzăriche cresc o mulțime de plante vătămătoare ei, cari trebuiesc smulse de cum s'au ivit, mai ales când se cultivă pentru sămânță. Măzărichea ajungând la deplină coacere, la treerat se bate împreună cu celelalte plante vătămătoare, care ne-ar murdări sămânța pe care semănându-o, semănăm și buruienile vătămătoare creșterei. Grâul sălbatec (Melargrum arvensis) și alte burueni trebuiesc smulse înainte de a se coace. În măzăriche, ca plante vătămătoare, mai cresc rapița sălbatică și muștarul. Smulgerea lor se face de obicei după

o ploaie; locul însă trebuie să fie svântat.

Cositul. — Măzăricea cultivată pentru boabe, se cosește când bobul s'a format și a început a se coace; nu e ertat a aștepta coasa până ce bobul a început a se înegri în teacă, atunci se scutură.

Când însă am cultivat măzăricea pentru nutreț în amestec cu ovăsul sau orzul, atunci se cosește îndată ce a dat spicul cerealelor și măzăricea este în floare. Fânul obținut numit borceag are avantajul că e timpuriu de ordinar după coasa întâie a lucernei și între a doua. Nici odată se nu se întârzie a se cosi borceagul, mai ales când are și plante vătămătoare, pe care nu le-am putut plivi, care cecându-se se scutură pe loc și murdăresc locul. Afară de acestea și valoarea nutritivă a nutrețului scade, cu toate că vitelor le place ca măzăricea să fie cu bobul format, totuși cosită la epoca înfiorării, fânul e mai bogat în principii azotoase.

Cositul se face cu coasa sau cu cositoarea mecanică. Se cosește fânul după ce s'a luat roua, fânul fiind prea verde și cu rouă pe el, lesne se poate strica.

După două zile dela cosit, se strânge fânul, după ce mai întâiu s'a întors cu furca sau cu întorsătoarea mecanică, pentru a se usca uniform.

Se fac întâiu purcoae mici, pe urmă copicioare și după aceea se lasă la locul destinat. Fânul de borceag se poate da la vite uscat și în stare de maldăr. Oile și mai ales vacile îl mănâncă foarte bine. Fânul trebuie strâns în copți sau în șiri bine făcute.

Producțiunea la hectar e de 5—6000 kilograme fân uscat.

Recolta seminței. — Suprafața trebuincioasă pentru a ne procura sămânța o semănăm singură și o recoltăm când s'au copt păstăele, după coasă o treerăm cu mașina sau o batem cu mlăciul.

Semënța se conservă, ear' păstăele le dăm la vite.

Cantitatea de sămânță ce putem recolta la hectar este de 800—1000 kgr., pe care o putem da chiar la vite, cum sunt: oi, cai, boi, etc., fie întreagă, fie răjnită. Valoarea ei nutritivă este $\frac{3}{4}$ din aceea a ovăsului sau 25—28 când se uruște, 30—35 când se dă în boabe; a ovăsului ajunge până la 58.

Măzăricea se seamănă după planțele prășitoare. Cele care o urmează sunt cerealele (grâul, sęcara, etc.)

(„Câmpul“)

Ion Georgescu
Lectă-nouă (Vlașca)

BIBLIOGRAFIE.

Emineșcu și Coșbuc. A apărut la Blaj o broșură de dl Alexandru Ciura sub titlul „Note comparative“ asupra acestor doi poeți.

Studiul a apărut într'un drăgălaș volum de 108 pagini în frunte cu portretele ambilor poeți. Se poate procura cu prețul de 1 cor.

Mateiu Voilean. Momente din viața bisericească a Românilor ortodoksi din Transilvania 1780—1787. Cuprinde acte de pe timpul episcopului G. Nichitici, acte cari pe timpul războiului civil s'au prăpădit și respirat în toate părțile, 60 pagini.

Dr. Stefan Pop. La unirea bisericeii românești, partea I., prețul 1 cor, plus portul postal. Scriere polemică contra broșurei dlui Dr. G. Popovici, despre unirea Românilor, format mare, 75 pag., două coloane.

Se poate procura la autor, Iezvin, p. u. Temes-Békás.

Incunoștințare.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public din loc și jur, că am deschis un

Atelier de Pantofărie (păpucărie) în Orăștie, casele dlui Dr. Tincu, strada Berăriei Nr. 4, unde primesc toate lucrurile de comandă, și le implinesc prompt.

Mă rog pentru spriginul on. public, subsemnându-mă

cu toată stima

Andrieu Carașca,

4—4

păpuțar.

IOAN ANDRESCU, Friseur și Perugier în Orăștie (Szászváros).

P. I.

Salonul de frizat, ras și tuns, întemeiat la anul 1868 în Orăștie prin Ioan Andrescu (strada între târguri, nr. 6 lângă Magistratul orașenesc), care s'a bucurat de atunci și până-acum de cel mai bun renume, — se recomandă on. public, ca

SALON DE FRISAT, RAS ȘI TUNS TUNS HIGIENIC DE I-UL RANG!

reconstruit și arangeat cu totul din nou, în care se lucrează după recerînțele igienice de acum, cu aparate de desinfectare parisiene și utensilii antiseptice de clasa primă, apoi după metoda modernă de acum cu privire la îngrijirea părului și a bărbii.

Serviciul solid al onorațiilor mei mușterii și cunoscuți vor fi și pe viitor conduse de principiile reale pe care se întemeiază oficina mea.

Tot felul de înoiri ce ating specialitatea mea, le voi introduce neamănat și le voi aduce la cunoștința onorațiilor mei mușterii.

Notez mai departe, că din punct de vedere igienic, voi folosi în oficina mea numai specialități de Paris de clasa primă! și anume: toate recuisitele, cum sunt mașinele de tuns, foarfecele, briciurile, etc., se desinfectează îndată după întrebuințare în aparatul special de desinfectare parisian, întrebuințându-se: formalin, sublimat, carbol etc., apoi pastă antiseptică pentru briciu, așa că este cu desăvârșire eschisă posibilitatea ca prin aceleași recuisite să treacă dela unul la altul boala de piele (mai cu seamă la ras).

În oficina mea se folosește deja:

Mantaua de hârtie de mătăsă,

apărător de tot nou și igienic pentru frizat, ras și tuns, apoi guțler patent pentru tuns cu prințelor de păr tăiat, ce face imposibilă căderea părului mărunt pe lângă grumaz.

Cremă de ras parisiană prima, fără amestecare cu apă. „Allin Voraus“ suplitor săpunului de ras. Pulveră de săpun parisiană și săpun de cabinet parisian prima.

După ras, pentru îndepărtarea din obraz a jubrițelor, coșilor și roșeții pielii, folosesc $\frac{1}{10}\%$ Sublimat, Crystall-Sirius, cum și Bloc-Hyalin, Bloc-Higienic și Tablete-Regina.

Ceva mai nou:

Ștergere de obraz din hârtia de mătăsă „Krepe“

pentru sbicit, veritabile, în crem și alb, folosite numai la o radere.

Anunț apoi, că am *deposît permanent* de tot felul de

Peruce de stradă și de teatru,

de tot soiul, pentru ori-ce etate, atât pentru dame, cât și pentru domni. Toupete, bretonuri pentru dame, plete, frisette, etc., precum și *deposît* de *legătore* de mustăți de felurite soiuri; colori de păr și cosmetice, etc.

Imi țin încă de datorință a exprima onorațiilor mei mușterii mulțumirile mele pentru sprijinul de până acum, și îi rog a mă onora și mai departe cu sprijinul lor prin cercetarea salonului meu de frizat.

Cu toată stima

Rog cetiți atestatul
medical de mai jos!

IOAN ANDRESCU,
Friseur și Perugier în Orăștie.

ATESTAT MEDICAL

(Trad. din nemțește).

Să constat prin aceasta oficios, că Salonul de frizat și ras al dlui Ioan Andrescu din str. târgurilor, este azi perfect arangeat de nou, conform cerințelor moderne și igienice! Mobile potrivite scopului și ireproșabil curate, împodobesc ambele saloane, cel mare și cel mic, cari sunt provăzute cu lumină bogată, și toate așa arangeate, că pot fi fundamentale desinfiolate!

Toate peptenele, perile de păr și celelalte instrumente, se desinfiolate într'un Desinfectator-Formalin de Paris; briciurile și mașinile de tuns se spală cu Pastă antiseptică și cu soluție de carbol de 5%, deplin curățitoare!

Toate mantalele pentru tuns și servietele, sunt de cele de hârtie de mătăsă chemicește curată, făcute anume numai pentru o întrebuințare.

Pentru ungere cu săpunele, se folosește o pulveră de săpun igienică, se pregătește în amestec cu apă feartă, fața se unge apoi cu Kaiserborax, sau, în casuri date, cu $\frac{1}{10}\%$ soluție de sublimat cu Borsäure, Crystall-Sirius, și se pudrează prin o mașinărie igienică de sistemul cel mai nou.

La întrebuințarea ori-cărui soiuri de mijloace cosmetice, se pune în acest local mare grije pe aceea, ca ori-ce instrument, care ar putea răspândi vre-o boală de piele, să fie nimic.

La toate cele amintite mai sus se mai adaugă și aceea, că dl Ioan Andrescu e dextru a-și îndeplini toate funcțiunile sale de barbier și friseur și de tuns, așa de curat, că ori-ce răspândire a vre-unei boale de păr și de piele, de pe un individ pe altul, se arată exchisă!

Orăștie, 29 Aprilie 1903.

Dr. Victor Markovitch m. p.,
medic fisic orașenesc.

1—

„Minerva“
Institut Tipografic
Orăștie.

Se recomandă a executa următoarele:

- Opuri, Broșuri și Placate
- Bilete de logodnă și cununie
- Carte și epistole

☆ Circulare ☆ & pre-curenturi

Note, Bilete de vizită cu cerere
Registre și imprimare
Anunțuri
Compturi și Adrese.
Bilanțuri etc. etc.

Această tipografie e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în pozițiune de a putea executa ori-ce comandă prompt și cu cea mai mare acurateță!

Comande din afară se efectuesc repede!

